

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Misit de summo & accepit me: Et assumpsit me de aquis multis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

Apostoli &
libri apostolo
rum idem.

Siue ergo, uiuos Apostolos & prophetas, siue eorum libros intelligamus, nisi eos dominus, per uerbi ministerium & miraculorum uirtutes reuelasset, & magificasset, ita nec libros & intellectus eorum, nisi reuelante spiritu Christi, ullus talis ac tãtos arbitraretur, qui fontes & fundamenta essent terrarum. At intellectus & sensus Apostolicus, optimum, quod in Apostolis fuit esse recte creditur, ut nihil sint, reliquæ uestium, ossium, locorum, quæ simplicis uulgi fidem utcumq; alunt, ad reliquias librorum seu potius sensus, qui nullis libris relin qui potest, sed solius spiritus beneficio seruari in cordibus fidelium suorum. Hæc sunt fundamenta, de quibus Paulus Ephe. ij. dicit. Iam non estis hospites & aduenæ, sed estis ciues sanctorum & domestici dei superædificati supra fundamentum Apostolorum & prophetarum.

Quare & hic uersus, pars argumenti est, prophetam hoc psalmo loqui in spiritu, & de historia, sumptam; allegoriam literaliter tractare, in Christo.

Increpatio sa
lubris.

Hoc totum autem factum dicit, non arbitrio humano aut providentia nostra. Quis enim uerbo suo tantam uirtutem unq; tribuit, ut hæc fierent, quæ ministrato Euangelio per mundum, facta sunt, incredibilia magalia dei, hoc psalmo prædicta & nunc impleta? Facta ergo sunt hæc, ab increpatione tua domine, quia increpasti gentes & perijt impius, salubriter increpati, in melius sunt mutati, sic Ioh. an. xvj. Ille arguet mundum de peccato. Et Ro. xj. conclusit enim deus omnia sub incredulitate, ut omnium miseretur. Et. iij. ut obstruatur omne os, & subditus fiat mundus deo, quia ex operibus legis non iustificatur omnis caro, coram illo.

Altera pars uersus, ab inspiratione spiritus iræ tuæ, sic enim in hebreo distinguitur, Spiritum iræ dei componit cum inspiratione, qua uiuificatur homo uel animal uiuum, ut Gen. ij. Spirauit in faciem eius spiraculum uitæ. Nonne spiritus iræ potius occidit, q̄ inspiret uitam? Ita sane, spiritus est qui arguit mundum de peccato & reuelat iram dei super omnem hominem, ut Ro. j. dicitur, sed hoc ipso illis, qui hac ira humiliantur, inspirat uitam gratiæ. Sic Iam. xj. Percutiet terram uirga oris sui, & spiritu labiorum suorum interficiet impiū.

Habemus ergo ministerium prædicationis Ecclesiasticæ hic descriptum, & fructum resurrectionis Christi crucifixi, quæ omnia per spiritum sanctificationis facta esse dicit, quemadmodum & Paulus Ro. j. loquitur, in super scriptio- ne sua, qua breuissime & pulcherrime, omnia comprehendit, quæ de ministerio uerbi & fructu resurrectionis Christi, hoc psalmo dicta sunt, ut facile est uidere diligenter utraq; conferenti & obseruanti.

Misit de summo & accepit me. Et assumpsit me de aquis multis.

Cum in superioribus, Christus confessus sit, sese passum, clamasse & exauditi, deinde miracula per resurrectionem suam per orbem, uerbi ministerio, facta, cecernerit, merito quaritur, cur denuo gloriatur se assumptum de multis aquis, Nec enim postq̄ suscitatus & prædicatus est, de aquis assumptus est. Ego non arbitror, reuerti eum ad id quod coeperat de sua liberatione, quasi de mirabilibus uerbi prædicta interseruerit: Sed pro simplici ratione consequentiæ, opinor eum nunc loqui in persona Ecclesiæ suæ. Postq̄ enim prædicatus est uerbum Crucis, turbati peccatores & ad fidem conuersi fuerunt, mox coepta est persecutio, prima omnium apud Iudeos, donec ad gentes ire cogerentur Apostoli, propter incredulitatem & furorem eorum.

Quare eã

Quia eam ipsam historiam hic canit, quam de apostolis & fidelibus in actibus Lucas scripsit. Ad quod pulchre colludet sequentia, ubi populum humilem opponit, superbo populo iudeorum & gentium obedientiam contra illum inobedientiam iactat, & contra hoc aliquid ad rem quod ab hoc versu, in fine psalmi ferme omnia verba sunt inveniuntur temporis, cum haecenus fuerint praeteriti, Vt Christum de Ecclesia & in Ecclesia loquentem intelligamus. Nam & Act. ix. Christus de caelo ad Paulum dixit, Saul Saul, quid me persequeris? cum tamen solum Ecclesiam Christi persequeret. Sic & in introitu tuum & uiam tuam ego prescivi & furor tuus contra me. Insanisti in me, & superbia tua ascendit in aures meas, cum tamen populum Israel persequeretur.

Christus in Ecclesia loquitur.

Hinc psalm. lxxxiij. audeat dicere: Quoniam inimici tui domine sonuerunt, & qui ode rante extulerunt caput. Et tamen sequitur, Super populum tuum, malignauerunt consilium. Hoc enim, promittit Exo. xxiiij. Inimicus ero inimicis tuis. Et Zach. ij. Qui tangit uos, tangit pupillam oculi mei. Et Gen. xij. Maledicam maledicentibus tibi. Dicit itaque Christus in persona Ecclesiae suae ex iudeis collectae. Mittet de summo & accipiet me, & assumet me de aquis multis. Hoc fecit, quoniam spiritum sanctum de caelo misit & congregauit sibi de iudeis furibundis, quotquot praedicta uerba. Aqua enim multae, hoc loco, populi iudeorum sunt, ut Apoc. xviij. Aquae, quas uidisti, populi sunt & gentes, quae & multis alijs locis scripturarum, allegorice, populos significant. Neque enim haec uerba accipiendi, ereptione a malis significatione, id quod sequens uersus dabit, sed electione & separatione ab alijs, ut de Enoch. Gen. v. Quia tulit eum dominus. Et. xx. propter mulierem quam tulisti. Videtur propheta alludere ad illud Exodi. ij. Vocauitque nomen eius Moses, dicens, quia de aqua tuli eum. id est eum uerbum, Masa, hoc loco, quod illo, ponitur. Et Moses figura fuit eorum, qui de aquis sumuntur, id est, de ceteris eliguntur. Vnde Moses, interpretatur, non a Moys quod est aqua, ut somniant quidam, sed ab assumendo, assumptus seu extractus, quia de aqua sumptus est.

Aquae, populi

Eripuit me de inimicis meis fortissimis.

Et ab his qui oderunt me, quoniam confortati sunt super me. Eripuit (ut dixi) hebraeus, ut Ecclesiae uocem agnoscas per Christum, praedictam. Sunt autem uerba fiduciae & spei in deum, quia inimicos fortiores & ocores & robustiores se fore putant, ut desperandum esse nobis sciamus de humano quocumque praesidio, qui Christiani esse uolumus. Non enim brachio seculari & fulminibus uanissimis idolorum istorum defendit Ecclesia uera & germana, sed ficticia ista, & quae nomen Ecclesiae ostendit, uirtute autem eius negat. Legimus autem actibus Apostolorum, quod si ferax & potens fuerit populus iudeus cum suis principibus in Apostolos & discipulos domini. Verum liberari, glorificabant deum, & uel in uno Paulo conuerso hunc uersum impleuerunt.

Præuenerunt me in die afflictionis meae:

Et factus est dominus protector meus.

Explicat modum ereptionis, qui fuit, quod in medio persecutionis non deseruit Ecclesiam, sed affuit protegens eam, ne fortiores hostes, eam extinguerent, nec hoc solum, sed eduxit quoque eam in latitudinem, ut sequens uersus docet. Hoc est, quod dicit, in die afflictionis, id est, nec in ipso tempore persecutionis, quando uide-

li in barpeni